

בבית המשפט העליון בירושלים

עע"ס 11174/08 - א'

בפני : כבוד הרשם יגאל מרזל

המערערת : התנועה למען איכות השלטון בישראל

נגד

המשיבים :

1. עיריית תל אביב יפו
2. ראש עיריית תל אביב יפו
3. מנכ"ל עיריית תל אביב יפו
4. מועצת עיריית תל אביב יפו

בקשה להפחתת סכום הערבון

החלטה

1. לפני בקשה להפחתת עירבון בסך 20,000 ₪ שנקבע בהליך שבכותרת. עניינו של ההליך בהשגה על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו כבית משפט לעניינים מינהליים (מפי כב' השופטת מ' רובינשטיין) מיום 25.11.08 (להלן: "ההחלטה"). במסגרתה, נדחתה בקשת המערערת למתן צו הצהרתי לפיו המשיבים אינם רשאים להמשיך ולהתנות אישור לקיום הפגנות בכיכר רבין בתשלום מראש של סכומים ניכרים. מכאן ההליך שבכותרת.

2. המערערת תולה את בקשתה בעיקר במעמדה כ"עותרת-מערערת ציבורית", הנובע, לגישתה, הן מהיותה עמותה ללא כוונת רווח, אשר אינה זוכה לכל תמיכה ממשלתית, ישירה או עקיפה, והנשענת כולה על כספי תרומות ודמי חבר, והן מחשיבותו החוקתית-עקרונית של ערעורה. לטענתה, העירבון שנקבע בהליך יכביד באופן משמעותי על תפקודה.

3. המשיבים מתנגדים לבקשה. לטענתם, המערערת לא הוכיחה חוסר יכולת כלכלית להפקיד את העירבון שנקבע, ולא הראתה שנקטה מאמצים כלשהם להשיג סכום זה. כפי הנטען, בקשת המערערת חסרה תשתית ראייתית מינימלית, שכן אינה נתמכת באסמכתא או בתצהיר. יתר על כן, טוענים המשיבים כי המערערת טרם שילמה את ההוצאות שנפסקו לחובתה בערכאה הקודמת. לבסוף, טוענים המשיבים גם כי סיכויי ההליך נמוכים, ומבקשים לחייב את המערערת בגין הוצאות בקשה זו.

4. לאחר עיון בחומר שהובא לפני, ובטענות בעלי הדין, באתי למסקנה כי דין הבקשה להפחתת העירבון להתקבל. נקודת המוצא הינה כי בהליכים מסוג זה על בעל דין היוזם הליך, ובכלל זה עמותות וארגונים מסוגה של המערערת (ראו: בג"ץ 9436/08 עמותת הרצליה למען תושביה נ' עיריית הרצליה (לא פורסם, 30.11.08)), לערוב להוצאות בעל הדין שכנגד, וכי אין הצדקה להבדיל, לענין זה, בין בעל דין שהוא "עותר ציבורי" לבין בעל דין שאינו כזה (ראו והשוו רע"א 1498/97 גרפי נ' פלאפון תקשורת בע"מ (לא פורסם, 6.3.97); רע"א 4355/02 לירן נ' החברה הכלכלית לראש העין בע"מ (לא פורסם, 6.6.02)). כך ככלל, וכך בפרט נוכח העובדה כי המערערת חויבה בתשלום הוצאות בסך 10,000 ₪ בהחלטה עליה הוגש ערעור זה.

5. יחד עם זאת, אין חולק כי יש למנוע תוצאה לפיה "עותר ציבורי", הפועל בשם אינטרס הציבורי, יורתע הרתעת יתר מנקיטת הליך בשל חובת הפקדת עירבון והחשש מפסיקת הוצאות לחובתו (ראו דנג"ץ 9865/06 אילטוב נ' הועדה המחוזית לתכנון ובניה (לא פורסם, 11.2.07)), וזאת בפרט לאור כך ששיעור ההוצאות בו יחויב עותר ציבורי יהא לא פעם נמוך מן המקובל וזאת בשים לב למעמדו, לחשיבות האינטרס הציבורי שבשמו יזם את ההליך ולהיעדר עניין אישי בהליך (ראו והשוו ע"א 9535/04 סיעת "ביאליק 10" נ' סיעת "יש עתיד לביאליק" (לא פורסם, 16.6.05)).

6. על רקע זה יש לבחון את נסיבות המקרה שלפני. נכון הדבר כי לא הוכח חוסר יכולת כלכלית להפקדת עירבון, ודי בטעם זה בכדי לשלול פטור – ולו חלקי – מהפקדת עירבון מטעמי חוסר יכולת כלכלית, ובפרט כאשר המערערת טרם שילמה את ההוצאות שנפסקו לחובתה בהליך דלמטה. עם זאת, יש ליתן במקרה שלפני משקל למעמדה ה"ציבורי" של המערערת במובן זה שנראה כי לאור היקף ההליך הצפוי, חשיבות הסוגיות המועלות במסגרתו, וכן סכום ההוצאות שנפסק לחובת המערערת בהליך דלמטה, הסיכוי כי ייפסקו הוצאות משמעותיות לחובתה בהליך זה אינו נראה בשלב זה, כגבוה.

7. במצב דברים זה, נחה דעתי כי יש לקבל הבקשה ולקבוע את סכום העירבון שיופקד בהליך זה על סך של 10,000 ₪. על המערערת להפקיד את העירבון תוך 10 ימים מעת המצאת החלטתי זו. בהעדר הפקדה כאמור יירשם ההליך לדחייה ללא צורך במתן הודעה נוספת. אין צו להוצאות בגין בקשה זו.

ניתנה היום, כ"ב בשבט תשס"ט (16.2.2009).

יגאל מרזל, שופט

ר ש ם